

Καθαρό κέρδος και πρωτοπόρα πράσινα προϊόντα

Η δημιουργία ρυθμιζόμενης αγοράς διαπραγμάτευσης VCCs ως μοχλός ενίσχυσης της ελληνικής κεφαλαιαγοράς και της πράσινης μετάβασης μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για την ΕΕ.

Χριστίνα Παπανικολοπούλου

Managing Partner,
Papanikolopoulou & partners law

Αθηνά Πάλλη

Senior Associate,
Papanikolopoulou & partners law

ppl.law
Αγίου Κωνσταντίνου 59-61, 15124 Μαρούσι
τηλ. 211-1989700
ppl@ppl.law

Μέχρι σήμερα, η ελληνική κεφαλαιαγορά έχει προσελκύσει εκδότες κυρίως ελληνικής εντοπιότητας. Έτσι, παρότι οι θεσμικοί επενδυτές που τοποθετούνται σε τίτλους Ελλήνων εκδοτών προέρχονται (και) από τη διεθνή αγορά, η κεφαλαιαγορά και το χρηματιστήριό μας παραμένουν περιορισμένα στα όρια της ελληνικής επικράτειας. Αυτό επηρεάζει τόσο το βάθος της αγοράς όσο και τη δυναμική της.

Ένας μακροπρόθεσμος και προφανής τρόπος ενίσχυσής της είναι η ένταξή της στην Ευρωπαϊκή ενιαία αγορά. Πιο άμεσα μέτρα θα ήταν η δημιουργία κινήτρων μέσω νέων αγορών και προϊόντων.

Ένα από αυτά τα προϊόντα είναι τα εθελοντικά δικαιώματα εκπομπών αερίων του άνθρακα (voluntary carbon credits, VCCs), για τα οποία, παρότι υπάρχει μεγάλη προσφορά και ζήτηση, δεν υπάρχει ακόμα θεσμικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ελλάδα θα μπορούσε λοιπόν να γίνει η «πόρτα» εισόδου αυτών των επενδυτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), πρωτοπορώντας στην υιοθέτηση ενός πλαισίου που θα αποτελέσει τη βάση για την υιοθέτηση των ευρωπαϊκών κανόνων, σε δεύτερο στάδιο.

Τι ρυθμίζεται σήμερα: Με τις οδηγίες 2003/87/EK και 2023/959/EK, η ΕΕ θεσμοθέτησε το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (EU ETS), που καθορίζει όρια για τις εκπομπές των επιχειρήσεων κλάδων της οικονομίας που ευθύνονται για υψηλές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (ενέργεια, βαριά βιομηχανία και αεροπορία και από το 2027 οι κλάδοι των κτιρίων και των οδικών μεταφορών με το ETS II), επιτρέποντας στις επιχειρήσεις αυτές να αγοράζουν και να πωλούν δικαιώματα εκπομπών.

Ενώ λοιπόν τα EU ETS διαπραγματεύονται υπό ενιαίους ευρωπαϊκούς κανόνες, τα VCCs

χαρακτηρίζονται από έλλειψη διαφάνειας και μη συνεπή πιστοποίηση. Το κενό είναι προφανές και υπαρκτό.

Οριοθέτηση του νέου κανονιστικού πλαισίου: Το κανονιστικό πλαίσιο των VCCs πρέπει να ρυθμίσει, κυρίως, τα ακόλουθα:

- τη νομική φύση των εθελοντικών δικαιωμάτων εκπομπών (χρηματοοικονομικά προϊόντα ή εμπορεύματα) και την υπαγωγή τους στο αντίστοιχο υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο, με όποιες τυχόν απαραίτητες αποκλίσεις,
 - το είδος και τους κανόνες λειτουργίας της οργανωμένης αγοράς VCCs,
 - κανόνες εισαγωγής και διαπραγμάτευσης στην οργανωμένη αγορά,
 - ασφάλεια των συναλλαγών και διαφάνεια,
 - το πλαίσιο πιστοποίησης, αντίστοιχα με τα EU ETS,
 - θέματα εκκαθάρισης των συναλλαγών.
- Η υιοθέτηση κανονιστικού πλαισίου για τα VCCs και η δημιουργία ρυθμιζόμενης αγοράς διαπραγμάτευσης VCCs από τον Έλληνα νομοθέτη:
- θα καλύψει ένα υπαρκτό κενό σε επίπεδο ευρωπαϊκών αγορών και άρα θα προσελκύσει διεθνείς εκδότες και επενδυτές,
 - θα ενισχύσει την ομαλή πράσινη μετάβαση (βασικό αίτημα των επιχειρήσεων),
 - θα συμβάλει στην καθιέρωση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς ως πρωτοπόρας και ανοικτής σε νέα εργαλεία και επενδυτές, και
 - θα ενισχύσει την, δυστυχώς βαλλόμενη σήμερα, πράσινη οικονομία σε ευρωπαϊκό επίπεδο. ♦